

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
w CIECHANOWIE**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W CIECHANOWIE I EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE CIECHANOWSKIM
ORAZ
REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW
ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W CIECHANOWIE
za 2013 rok**

CIECHANÓW, LUTY 2014 r.

	Strony
1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra.	- 4
2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych, głównie w zakresie:	
1) prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 4
2) umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym;	- 5
3) prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;	- 5
4) przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz pomocy w ich integracji ze środowiskiem;	- 6
5) zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej i kadr pomocy społecznej powiatu;	- 6-7
6) opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów;	- 7
7) udzielania informacji o prawach i uprawnieniach;	- 8
8) prowadzenia specjalistycznego poradnictwa;	- 8
9) podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- 8-9
3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (efekty pracy organizatora pieczy zastępczej), głównie w zakresie:	- 9
1) instytucjonalnej pieczy zastępczej;	- 9-10
2) rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:	
a) prowadzenia naboru i kwalifikowania oraz szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;	- 10-12
b) prowadzenia rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji;	- 12
c) zapewnienia rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia;	-12-13
d) wyznaczania i organizowania pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;	-13-14
e) przyznawania i wypłacania świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej;	-14-16
f) zawierania porozumień dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu.	-16-17
3) udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze	- 17-18

4. Zadania Centrum wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:	- 18
a) z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,	- 19-22
b) realizacja innych programów finansowanych ze środków PFRON	- 22-25
5. Realizacja programów unijnych	- 26-27
6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:	- 27
1) orzekanie o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności	- 27-30
2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej	- 30-31
3) podsumowanie orzecznictwa	- 31
7. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego	- 32

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest powiatową jednostką organizacyjną, która realizuje zadania Powiatu w zakresie m. in.: pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Wewnętrzną organizację Centrum, jego strukturę i zakres działania określa Regulamin Organizacyjny, przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Ciechanowskiego Nr 79/2012 z dnia 14 czerwca 2012 roku.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. w tut. Centrum zatrudnionych było 17 pracowników. Wśród nich 15 to pracownicy Centrum, w tym 3 w Zespole ds. pieczy zastępczej oraz 2 osoby w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie funkcjonującym w strukturze Centrum. Spośród zatrudnionych pracowników: 16 posiada wykształcenie wyższe (10 osób z tytułem magistra oraz 6 osób ukończyło studia zawodowe) i 1 policealne. Specjalizację organizatora pomocy społecznej posiadają 2 osoby.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych.

1) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* W powiecie ciechanowskim funkcjonują dwa domy pomocy społecznej, pobytu stałego, łącznie są w nich **282 miejsca**. Dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych przeznaczony jest Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”, który mieści się w Ciechanowie, w dzielnicy Aleksandrówka, liczy 102 miejsca. Dla osób przewlekle psychicznie chorych funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, przy ul. Kruczej 32 w dzielnicy Krubin. Dom posiada 180 miejsc. Zgodnie z Uchwałą Nr 2/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 17 stycznia 2012 r. DPS w Ciechanowie, ul. Krucza 32 zmieniono przeznaczenie Domu – dla osób przewlekle psychicznie chorych z wygasającymi miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych.

* Wg stanu na 31 grudnia 2013 r. w obu domach przebywało **267 mieszkańców** (DPS „Kombatant” 87 osoby, DPS ul. Krucza 180 mieszkańców). Mieszkańcom przebywającym w naszych domach została zapewniona całodobowa opieka, ze względu na ich wiek, chorobę i niepełnosprawność - jakiej nie mogli mieć zapewnionej przez rodzinę lub gminę w miejscu zamieszkania. Mieszkańcami domów są tylko osoby dorosłe, starsze, przewlekle chore, w tym także przewlekle psychicznie chore. Ci ostatni, zgodnie z typem domu mieszkają w Domu przy ul. Kruczej 32. Od stycznia do grudnia 2013 r. w obu domach umieszczono **43** osoby (w tym 1 osoba skierowana do DPS przed 01.01.2004 r. – przenieśli się z innych domów).

Domy pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego funkcjonują na dobrym poziomie. Analiza działalności i poziomu usług opiekuńczych w obu domach wskazuje na zapewnienie ciągłości opieki i działań rehabilitacyjnych. Zakres usług ustalany jest poprzez uwzględnienie indywidualnych potrzeb i możliwości mieszkańców. Dostępność działań opiekuńczych i rehabilitacyjnych funkcjonuje na poziomie standardowych kryteriów.

Zarówno Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” jak i Dom Pomocy Społecznej, ul. Krucza 32 osiągnęły standard i w styczniu 2007 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o bezterminowym zezwoleniu na prowadzenie dps na terenie powiatu. Odzwierciedleniem poziomu zapewnienia usług opiekuńczych są również składane do tutejszego Centrum przez oba domy comiesięczne meldunki z realizacji zadań opiekuńczych oraz informacje dotyczące ważniejszych uroczystości, spotkań w domach, organizowanych dla mieszkańców.

2) w zakresie umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o skierowaniu do dps i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w dps wydaje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Kierownik PCPR, na terenie którego usytuowany jest dom wydaje z upoważnienia starosty jedynie decyzję o umieszczeniu w dps. Dotyczy to osób kierowanych do dps po styczniu 2004 r. Osoby umieszczone w dps i posiadające decyzje o skierowaniu wydane przed dniem 01 stycznia 2004 r. pozostają na dotychczasowych zasadach. Odpłatność za pobyt w dps ustala się do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania (w 2013 r. w DPS „Kombatant” - 3.374,00 zł.; w DPS Krucza 32 – 3.115,00 zł.).

* W 2013 r. tut. Centrum wydało **44 decyzji o umieszczeniu w dps** na terenie powiatu (12 do DPS „Kombatant” i 32 do DPS Krucza 32).

Należy dodać, że zainteresowanie zamieszkaniem w dps jest duże. Wiele osób dzwoni i odwiedza osobiście dps, ale po udzieleniu informacji i odesłaniu danej osoby do właściwego ośrodka pomocy społecznej – nie zawsze ośrodki pomocy społecznej podejmują działania związane z kierowaniem do domu pomocy społecznej.

3) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi /zadanie administracji rządowej realizowane przez powiat/:

* Ośrodek Wsparcia pn. Ośrodek Opiekuńczy – Mieszkania Chronione ma siedzibę w Ciechanowie, jest placówką pobytu dziennego, obejmuje swoim zasięgiem powiat ciechanowski, przeznaczony jest dla **24** osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Celem Ośrodka jest organizowanie oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym. Ma on także kształtować właściwe postawy społeczne, zwłaszcza zrozumienia i tolerancji wobec osób zaburzonych psychicznie. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do stanu zdrowia i sprawności psychofizycznej jego uczestników. Na dzień 31 grudnia 2013 r. faktyczna liczba uczestników Ośrodka wyniosła **25** osób.

* Centrum prowadzi obserwację zakresu i jakości usług świadczonych przez Ośrodek Wsparcia. Miesięczne sprawozdania z działalności Ośrodka składane do Centrum świadczą o stosowaniu różnych form aktywizujących uczestników.

W placówce tej organizowana jest między innymi: terapia zajęciowa, imprezy sportowo - kulturalne, treningi umiejętności społecznych, specjalistyczne usługi opiekuńcze. Dla uczestników są organizowane wycieczki, wspólne ogniska, dyskoteki. Ośrodek angażuje do współpracy rodziców i członków rodzin. Udział ich jest widoczny w organizowanych spotkaniach, uroczystościach. Prowadzone są także zajęcia oparte na wsparciu i samopomocy. Ośrodek Wsparcia współpracuje z lokalnymi samorządami, placówkami pomocy społecznej i wieloma instytucjami lokalnymi.

* Centrum prowadzi kwalifikację i kieruje osoby ubiegające się o korzystanie z usług Ośrodka. W 2013 r. Centrum wydało 33 decyzje kierujące do Ośrodka Wsparcia. W 6 przypadkach dotyczyły one osób nowo kierowanych. Na skierowanie do ośrodka oczekują 2 osoby.

4) w zakresie przyznawania pomocy na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz ich integrację ze środowiskiem:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki pomocy społecznej**. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców lub najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielniania wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem.

Usamodzielniani wychowankowie placówek najczęściej jako opiekuna usamodzielniania wyznaczają wychowawców zatrudnionych w placówce lub pracownika socjalnego tut. Centrum. Procesem usamodzielniania w 2013 roku ogółem objęto **11** wychowanków z następujących placówek:

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków w 2013 r.

Forma pomocy	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy						Zakład Poprawczy	Ogółem
	Samostrzzel	Warszawa	Kraków	Puławy	Łódź	Nysa	Studzieniec	
Usamodzielnienia	1	-	-	-	-	-	1	2
Kontynuacja nauki	1	2	1	2	2	1	1	10
Pomoc rzeczowa	-	-	1	-	-	-	-	2

Wśród **11** usamodzielnianych 10 to wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz 1 z zakładu poprawczego. Wychowankowie placówek otrzymali **75** świadczeń na łączną kwotę **43.752,94 zł**.

5) w zakresie zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia kadr pomocy społecznej z powiatu i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej:

* W 2013 roku Centrum zorganizowało 2 szkolenia dla kierowników i pracowników ośrodków pomocy społecznej i tut. Centrum - współfinansowane przez ich uczestników, a które dotyczyły: zmian w ustawie o świadczeniach rodzinnych i innych ustaw; wybranych zagadnień związanych z realizacją ustaw o: pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych oraz pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także 1 szkolenie dla koordynatorów

rodzinnej pieczy zastępczej z terenu powiatu ciechanowskiego i powiatów ościennych w zakresie metod i technik wspierania rodzin zastępczych, prowadzenia dokumentacji oraz opracowywania planów pracy i ocen okresowych. W tym ostatnim szkoleniu uczestniczyli przedstawiciele Wojewody Mazowieckiego. Ponadto w 2013 r. tut. Centrum zainicjowało wspólnie z 5 ośrodkami pomocy społecznej: MOPS Ciechanów, M-GOPS Głinojeck, GOPS Ciechanów, GOPS Opinogóra, GOPS Sońsk oraz PUP Ciechanów i DPS, ul. Krucza 32 zgłosiły akces budowania partnerstwa na terenie powiatu ciechanowskiego. W ramach tego partnerstwa Mazowieckie Centrum Pomocy Społecznej w Warszawie sfinansowało realizację reportażu dot. współpracy partnerskiej i wspierania rodzin i dzieci na terenie powiatu oraz zorganizowano seminarium na temat budowania i rozwoju partnerstwa powiatowego na rzecz rozwoju przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, w tym na rzecz systemu pomocy dziecku i rodzinie w ramach projektu systemowego „Razem dla Mazowsza – Edukacja w działaniu”.

* Kadra Centrum w 2013 roku skorzystała z **15 szkoleń**. Dotyczyły one między innymi: sprawozdawczości na zakończenie realizacji projektów unijnych; równości szans oraz monitoringu, ewaluacji i kontroli w projektach unijnych; kwalifikacji wydatków w projektach, procedur zamówień publicznych do 14 tys. EURO, realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, rozliczania podatków i naliczania wynagrodzeń, systemów informatycznych POMOST oraz oprogramowania do obsługi pieczy zastępczej, wydawania decyzji administracyjnych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rejestracji jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Organizatorami były różne instytucje, m. in. Regionalny Ośrodek EFS w Ciechanowie, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie; Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Firma Sygnity, Centrum Administracji i Biznesu w Warszawie, MB Center w Warszawie. Ogółem w tych szkoleniach uczestniczyło **20 osób**. Tut. Centrum zorganizowało również dla wszystkich 17 pracowników szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

6) w zakresie opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów:

* W dniu 25 września 2006 r. Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr II/66/527/06 uchwaliła Powiatową strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2006 – 2016. Strategia jest dostępna na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ciechanowie oraz na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie i w miarę potrzeb będzie uaktualniana.

* W miesiącu lutym 2013 r. opracowano informację dot. realizacji uchwał Rady Powiatu Ciechanowskiego i Zarządu Powiatu podjętych w 2012 r.

* W miesiącu lutym 2013 r. opracowano Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie oraz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, zawierające również informację z pieczy zastępczej.

* W miesiącu kwietniu 2013 r. przygotowano Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2012 dla powiatu ciechanowskiego, która została przedstawiona Radzie Powiatu Ciechanowskiego w dniu 29 kwietnia 2013 r. i do której nie wniesiono uwag.

7) w zakresie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach:

* Informowano mieszkańców Powiatu o zadaniach i zakresie działania PCPR, o przysługujących niepełnosprawnym uprawnieniach, udzielano porad w sprawach pomocy rodzinie, w których występuje choroba psychiczna, dysfunkcja i jej bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Stosowne informacje zamieszczane były na łamach lokalnej prasy. Na bieżąco udostępniano zarówno w siedzibie PCPR, jak i w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ulotkę dot. funkcjonowania i zadań tut. Centrum.

* Kierownik Centrum uczestniczyła w sesjach Rady Powiatu, posiedzeniach Komisji Rodziny, Pomocy Społecznej i Zdrowia. Udzielano również wywiadów dotyczących zadań realizowanych przez Centrum w Radiu Katolickim Ciechanów oraz lokalnej prasie.

8) w zakresie prowadzenia specjalistycznego poradnictwa:

* Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego odbywa się w ramach Punkt konsultacji specjalistycznej. W okresie styczeń-kwiecień 2013 r. Centrum prowadziło tej Punkt ze środków własnych Powiatu, a dyżurowali w nim i bezpłatnych porad udzielali: psycholog i prawnik oraz terapeuta rodzinny. Łącznie z Punktu w okresie czterech miesięcy skorzystały **204 osoby**, w tym z porad prawnika – 117, psychologa – 43 oraz z terapii rodzinnej 44.

* Ponadto w ramach Projektu pn. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie” realizowanego przez tut. Centrum od miesiąca maja br. uruchomiono Punkt Konsultacji Specjalistycznej, z którego korzystali zarówno uczestnicy projektu, jak i otoczenie tych osób. W okresie maj – grudzień 203 r. z Punktu tego skorzystało **402 osoby**, w tym z porad prawnika – 229, psychologa – 69, terapeuty – 104.

9) w zakresie podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

* W powiecie ciechanowskim został opracowany i zatwierdzony uchwałą Nr IV/4/25/11 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 marca 2011 roku – Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie ciechanowskim na lata 2011 – 2016;

* W ramach podejmowanych działań w 2013 r. mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w styczniu 2013 r. wysłano do wszystkich zainteresowanych instytucji informację o zamieszczonym na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości „Informatorze dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie”. W dalszym ciągu są udostępnione w siedzibie tut. Centrum ulotki zamieszczone na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości „Karta praw osoby dotkniętej przemocą w rodzinie” oraz „Dziecko a przemoc w rodzinie” opracowaną przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;

* W 2013 r. w ramach ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” Edycja 2013, tut. Centrum ponownie przygotowało wnioski o dofinansowanie projektu pt. „Nie zgadzam się na przemoc”, mającego na celu podejmowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie. Niestety powiat ciechanowski nie otrzymał dofinansowania do tego programu;

* W II kwartale 2013 r. po raz pierwszy na terenie powiatu ciechanowskiego udało się natomiast zrealizować dla 12 osób Program oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Program ten był sfinansowany ze środków Wojewody Mazowieckiego oraz środków własnych powiatu, a ukończyło go 10 osób z terenu powiatu. Należy podkreślić, że przy jego realizacji byli zaangażowani zarówno pracownicy Centrum, jak i ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu, Kuratorskiej Służby Sądowej i Policji. W związku z dużym zapotrzebowaniem na tego typu działania, w miesiącu grudniu 2013 r. Centrum przygotowało następny wniosek o środki na realizację tego programu w 2014 r.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (efekty pracy organizatora pieczy zastępczej).

Zgodnie z obowiązującą od 01 stycznia 2012 r. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w związku z wyznaczeniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie na organizatora pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim tutaj Centrum realizuje zadania wynikające z ww. ustawy. W związku z tym w strukturze Centrum wydzielono Zespół ds. Pieczy Zastępczej oraz wieloosobowe stanowisko ds. realizacji świadczeń i placówek opiekuńczo-wychowawczych, które zajmują się wykonywaniem zadań z tego zakresu.

1) w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej:

*Dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, opiekę i wychowanie w naszym Powiecie zapewnia się w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie.

Placówka powstała z dniem 01 kwietnia 2005 r. na podstawie uchwały Nr II/50/405/05 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 lutego 2005 r., po przekształceniu Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gołotczyźnie. Uchwałą Nr 140/2010 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 14 grudnia 2010 roku przekształcono od dnia 01 stycznia 2011 r. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Wielofunkcyjną w Gołotczyźnie w Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Socjalizacyjną w Gołotczyźnie. W styczniu 2011 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję zezwalającą powiatowi ciechanowskiemu na prowadzenie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie na czas nieokreślony. Decyzja powyższa stwierdza, że Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Gołotczyźnie spełnia wymagane prawem standardy.

W uchwalonym Uchwałą Nr 171/2012 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 grudnia 2012 r. Regulaminie Organizacyjnym Placówki ustalono liczbę miejsc na **30**, w tym miejsca dla dzieci objętych działaniami interwencyjnymi dla potrzeb powiatu ciechanowskiego. Średni miesięczny koszt utrzymania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie w 2013 r. wynosił **4.644,00 zł**.

W 2013 r. wydano 5 skierowań do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie. Na dzień 31 grudnia 2013 r. w Placówce – przebywało 37 dzieci (13 dziewcząt oraz 24 chłopców). Wszyscy wychowankowie przebywają w tej placówce na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego i są objęci działaniami socjalizacyjnymi.

Przeważają w niej dzieci w przedziale wiekowym 11-15 lat. Większość wychowanków Placówki to sieroty społeczne – ich rodzice są pozbawieni lub mają ograniczoną władzę rodzicielską.

Dzieci w Placówce pochodzą z powiatu ciechanowskiego i innych powiatów, co obrazuje poniższa tabela.

**Dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej
W Gołotczyźnie wg. powiatów na dzień 31.12.2013 r.**

Powiat	Ciechanowski	Przasnyski	Sierpecki	Razem
Liczba dzieci	33	1	3	37

Spośród 37 wychowanków: 33 pochodzi z powiatu ciechanowskiego, w tym 14 z Miasta Ciechanów.

**Wychowankowie Placówki Opiek.-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie
z powiatu ciechanowskiego wg. miejsca zamieszkania na dzień 31.12. 2013 r.**

m. Ciechanów	MiG Głinojeck	g. Gołymin	g. Grudusk	g. Opinogóra	g. .Sońsk	Razem:
14	2	10	1	3	3	33

Na dzień 31 grudnia 2013 r. w Placówce przebywało 4 wychowanków z następujących powiatów: przasnyski – 1 dziecko oraz sierpecki – 3 dzieci.

* Zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W 2013 roku, tj. w drugim roku pobytu dziecka w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie – 4 gminy (Miasto Ciechanów, Miast i Gmina Głinojeck oraz Gmina: Gołymin i Regimin) z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiły 10% i 30% ww. kosztów. Ogółem była to kwota: **89.746,22 zł.**

* W ciągu 2013 r. w Placówce odbyły się 2 posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny pobytu dziecka. Zadaniem Zespołu jest m.in. okresowa ocena sytuacji rodzinnej i psychospołecznej dziecka oraz ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. W posiedzeniach Zespołu udział wzięli pracownicy placówek, przedstawiciele sądów z powiatów, z których pochodzą dzieci, policji, powiatowych centrów pomocy rodzinie właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, szkół.

2) w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej:

a) prowadzenie naboru i kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej:

* Centrum jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W ramach popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej Centrum

www.pcpr-ciechanow.pl. jest zamieszczone ogłoszenie dot. poszukiwań osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Także w siedzibie PCPR jest udostępniana ulotka o poszukiwaniu ww. rodzin, a Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie podczas audycji radiowych w Katolickim Radio Ciechanów propaguje rodzicielstwo zastępcze;

* Ze względu na konieczność kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej w 2012 r. zawarto z Dyrektorem Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie stosowne umowy dot. dokonywania przez psychologa i pedagoga Placówki badań psychologiczno-pedagogicznych oraz sporządzania opinii dla potrzeb szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji ww. rodziny;

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby pełniące funkcję rodziny zawodowej lub niezawodowej powinny spełniać określone w ustawie warunki oraz odbyć:

- rodziny niezawodowe: 50 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych,
- rodziny zawodowe 65 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych,
- rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego - 75 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych.

* Centrum Podpisało Umowę Licencyjną ze Stowarzyszeniem Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych „PRO FAMILIA” z siedzibą w Krakowie na korzystanie z Programu Szkoleniowego „Rodzina” zatwierdzonego przez Ministra Polityki Społecznej w sprawie organizowania rodzinnych form opieki zastępczej oraz szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze na terenie powiatu ciechanowskiego. W 2012 r. psycholog i pedagog Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie ukończyły szkolenie w zakresie rodzinnej opieki zastępczej organizowane przez ww. Stowarzyszenie według Programu Rodzina. W związku z powyższym oraz zgodnie z umową zawartą pomiędzy Dyrektorem ww. Placówki, a Kierownikiem tut. Centrum od września te osoby mają uprawnienia i przeprowadzają szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze z terenu powiatu ciechanowskiego według Programu Szkoleniowego „Rodzina”. W 2013 r. zostało przeszkolonych 5 osób, w tym: 3 to kandydaci na rodziny niezawodowe oraz 2 osoby – małżeństwo na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcje pogotowia rodzinnego.

* W Centrum działa Zespół kwalifikujący kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej powołany Zarządzeniem Nr 20/2012 Kierownik PCPR z dnia 25 października 2012 r. do którego zadań należy: dokonywanie analizy dokumentacji i wydanie oceny, czy osoby kandydujące spełniają warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ocena ich predyspozycji; przygotowanie opinii w sprawie skierowania lub odmowy skierowania na szkolenie oraz ich kwalifikowanie przed wydaniem zaświadczenia kwalifikacyjnego.

W 2013 r. Zespół zebrał się 10 razy i wydał:

- 5 opinii dot. skierowania na szkolenie dla 9 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej
- 2 opinie negatywne dot. skierowania na szkolenie dla 4 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej;
- 3 opinie pozytywne dot. zakwalifikowania 5 osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej.

* Łącznie w 2013 r. zgłosiły się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej 4 osoby, tj. 2 małżeństwa oraz postanowieniem Sądu tymczasowo umieszczono dzieci do czasu uzyskania kwalifikacji u 1 osoby. Zespół zakwalifikował do szkolenia 3 osoby, a odmówił 2 osobom. Łącznie 50 - godzinne szkolenie teoretyczne odbyły 3 osoby, w tym 2 zakwalifikowane z 2012 r. Jednocześnie do Centrum zgłosiły się 4 osoby – 2 małżeństwa do pełnienia funkcji rodziny zawodowej oraz 1 małżeństwo z 2012 r. Wszystkie trzy małżeństwa – 6 osób po uzyskaniu pozytywnej opinii Zespołu rozpoczęły 65 – godzinne szkolenie teoretyczne, ale zakończyły tylko dwie, ponieważ jedno z małżeństwa je przerwało, natomiast drugie wnioskowało o jego przełożenie na 2014 r. W 2013 r. zaświadczenie kwalifikacyjne wydano 5 osobom, w tym 3 zakwalifikowanym do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz 2 osobom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcje pogotowia rodzinnego.

b) prowadzenie rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji:

* Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tut. Centrum od 01 stycznia 2012 r. prowadzi rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W rejestrze tym na dzień 31 grudnia 2013 r. figurowało 48 osób, w tym 19 małżeństw oraz 10 osób samotnych. Łącznie 29 rodzin, w których przebywało 52 dzieci.

* W rejestrze osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej pozostają 2 osób, które odbyły szkolenia i otrzymały zaświadczenia kwalifikacyjne.

* Ww. rejestry są na bieżąco uzupełniane i przekazywane do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego w Ciechanowie.

c) zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia:

* Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest również szkolenie już istniejących rodzin zastępczych. W 2012 r. w ramach w ramach Resortowego Programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2013 współfinansowanego ze środków MPiPS zrealizowano 20 – godzinne szkolenie dla 15 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego. Szkolenie było prowadzone przez dwóch licencjonowanych trenerów PTP w formie warsztatów.

* Rodziny zastępcze korzystały również z pomocy i wsparcia specjalistów w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej. W 2012 r. 79 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej skorzystało z porad prawnika, psychologa oraz z terapii rodzinnej.

* Ponadto w ramach ww. programu sfinansowano część wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych, a także wypoczynek dzieci z rodzin zastępczych, świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczeń przyznanych w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego, środkami na utrzymanie lokalu oraz wynagrodzeń osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej.

* Tut. Centrum wspiera działalność Ciechanowskiego Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych „Rodzina”, działającego na terenie powiatu w powiecie ciechanowskim, które również organizuje cykliczne spotkania oraz podejmuje inicjatywy na rzecz rodzicielstwa zastępczego i organizuje spotkania integrujące środowisko rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

d) wyznaczanie i organizowanie pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej:

* w zespole ds. pieczy zastępczej od dnia 01 stycznia 2013 r. było zatrudnionych 2 koordynatorów, a od 01 maja 2013 r. 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy pracują w ramach zadaniowego czasu pracy. Na wynagrodzenia koordynatorów tut. Centrum złożyło ofertę do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 „Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej”. Po pozytywnym rozpatrzeniu oferty i podpisaniu stosownej umowy Powiat ciechanowski otrzymał dotację w wysokości 27.442,00 zł., co pokryło 36,2% kosztów zatrudnienia koordynatorów.

Łącznie w okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. pomocą i wsparciem koordynatorów było objętych 83 rodziny zastępczych (na 85 funkcjonujące), w których przebywało 140 dzieci. Większość z tych rodzin, to rodziny spokrewnione – 51, co stanowiło 61,4% ogółu lub niezawodowe - 25, co stanowi 30,1% ogółu rodzin. Spośród 8 zawodowych rodzin zastępczych – 7 rodzin także były objęte wsparciem koordynatora. Większość rodzin zastępczych, których wspierają koordynatorzy mieszka na terenach miejskich – 47, co stanowi 56,6% ogółu. Na dzień 31.12.2013 r. pod opieką 3 koordynatorów pozostawały 74 rodziny zastępcze.

* Każda z ww. rodzin wyraziła zgodę na wsparcie koordynatora i jego wizyty w miejscu zamieszkania rodziny. W 2013 r. koordynatorzy wizytowali **973 razy 83 rodziny zastępcze**, w tym co najmniej była 1 wizyta w miesiącu u danej rodziny. Ponieważ wizyty koordynatorów nie były zapowiadane, w nie zawsze udawało się wejść w środowisko z powodu nieobecności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. W miarę zgłaszanych przez rodziny zastępcze potrzeb częstotliwość wizyt zwiększała się. Jednocześnie w omawianym okresie koordynatorzy odbyli **257 wizyt** w innych środowiskach ściśle związanych z funkcjonowaniem rodzin zastępczych i ich wychowanków, takich jak: ośrodki pomocy społecznej, szkoły, kuratorzy sądowi, policja i inne. Najczęściej nawiązywano kontakt ze szkołami oraz ośrodkami pomocy społecznej.

* Podczas wizyt w środowiskach rodzin zastępczych zaobserwowano głównie następujące problemy: kłopoty i trudności dzieci w nauce, niechęć do chodzenia do szkoły i nie realizowanie obowiązku szkolnego, nieumiejętność porozumienia się dzieci z opiekunami i nie radzenie sobie rodzin zastępczych z problemami wychowawczymi z wychowankami, niezadowolające kontakty z rówieśnikami, brak kontaktów lub destrukcyjny wpływ kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi, problemy emocjonalne występujące zarówno u dzieci jak i rodzin zastępczych. Do rzadziej zgłaszanych koordynatorom przypadków była: stosowanie używek, kradzieże, agresja wychowanków, wagary oraz brak powrotu do domu.

* W ramach pomocy rodzinom zastępczym i rozwiązywania ww. problemów koordynatorzy przeprowadzali rozmowy motywujące, edukację w zakresie podstawowych umiejętności interpersonalnych, prowadzono mediację pomiędzy członkami rodziny,

nawiązywano kontakty z instytucjami oraz proponowano korzystanie z pomocy i porad specjalistycznych w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej przy tut. Centrum. Jeden z koordynatorów (psycholog z wykształcenia) prowadził w okresie I-VIII 2013 r. sesje terapeutyczne dla 4 wychowanków rodzin zastępczych.

* W ramach zapewniania opieki i wychowania dzieciom w rodzinnej pieczy zastępczej, PCPR współpracuje z innymi PCPR i placówkami, z sędziami i kuratorami Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ciechanowie, ze Szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie, głównie oddziałem noworodkowym i dziecięcym i innymi instytucjami. Szczególnie dobrze układała się współpraca z pracownikami socjalnymi MOPS w Ciechanowie, M-GOPS w Gliniojecku oraz gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w powiecie ciechanowskim.

e) przyznawanie i wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:

* Na dzień 31 grudnia 2013 r. w powiecie ciechanowskim rodzin zastępczych było **76**. Wśród ich **46** to rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, **22** niezawodowe oraz **8** zawodowych, w tym: **3** rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, **3** zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze, **1** specjalistyczna oraz **1** zawodowa.

Rodziny zastępcze zapewniały opiekę ogółem dla **122 dzieci**. W **46** rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem przebywało **68 dzieci**, z tego w: 31 rodzinach było po jednym dziecku, 12 rodzinach po dwoje dzieci, 2 rodzinach troje i 1 rodzinie - siedmioro. Spośród wszystkich dzieci przebywających w rodzinach spokrewnionych: 3 dzieci to sieroty zupełne, 21 to półsieroty, a pozostałe 44 to sieroty społeczne.

W pozostałych rodzinach zastępczych:

- **22** niezawodowych - przebywało **25 dzieci**, spośród tych dzieci: 7 dzieci to sieroty zupełne, 8 to półsieroty, a pozostałe 7 to sieroty społeczne;
- **3** zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem wielodzietnych rodzinach zastępczych - przebywało **15 dzieci**, z tego 3 to sieroty zupełne, 3 półsieroty oraz 9 dzieci to sieroty społeczne;
- **3** zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywało **7 dzieci**, które są sierotami społecznymi;
- **1** zawodowej specjalistycznej rodzinie zastępczej przebywało **3 dzieci**, które są sierotami społecznymi;
- **1** zawodowej rodzinie zastępczej przebywało **4 dzieci**, które są sierotami społecznymi.

* W 2013 roku utworzone zostały 4 nowe rodziny zastępcze, w tym: 1 spokrewniona, w której opieką objęto 3 dzieci, 2 rodziny zastępcze niezawodowe, w których było 3 dzieci oraz 1 rodzinę zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego w której była 5 dzieci.

Poniżej przedstawiona została informacja dotycząca funkcjonowania rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego.

**Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego –
na dzień 31.12.2013 r.**

Gmina	m. Ciechanów	mig. Głinojeck	g. Ciechanów	g. Gołymin	g. Grudusk	g. Opinogóra	g. Ojrzeń	g. Regimin	g. Sońsk	Razem:
Liczba rodzin	39	7	7	4	0	9	1	2	7	76
Liczba dzieci w tych rodzinach	50	10	19	6	0	24	1	2	10	122

Wśród w/w rodzin zastępczych w 8 przebywa 16 dzieci z terenu 10 innych powiatów. Jednocześnie na terenie 6 innych powiatów jest 6 rodzin zastępczych, w których przebywa 9 dzieci z powiatu ciechanowskiego;

* Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. W 2013 roku za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – 5 gminy (Miasto Ciechanów, Miasto i Gmina Głinojeck, gmina: Sońsk, Regimin i Opinogóra) z terenu powiatu ciechanowskiego ponosiły wydatki w wysokości 10% i 30% kosztów pobytu 25 dzieci w rodzinach zastępczych. Ogółem była to kwota: **36.914,34 zł.**

* Ogółem w 2013 r. było **89 rodzin zastępczych**, w których przebywało **145 dzieci**. W okresie tym: **10 rodzin zostało rozwiązanych** postanowieniem sądu, z których **6 dzieci** wróciło do rodziców biologicznych, **1 dziecko** zostało umieszczone w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Gołotczyźnie, **3 dzieci** – rodzeństwo zostało umieszczone Wiosce Dziecięcej w Biłgoraju i **1 dziecko** zostało umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcje pogotowia rodzinnego. Jednocześnie z 4 rodzin zastępczych 4 wychowanków zostało objętych programem usamodzielnienia.

* Centrum realizowało zadania w zakresie przyznawania i wypłacania rodzinie zastępczej świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w niej przebywającego oraz innych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ogółem w okresie w 2013 r. Centrum udzieliło **1.560 świadczeń na kwotę 1.203.946,01 zł**, w tym:

- miesięcznych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka i dodatków z tytułu niepełnosprawności – **1.506** na łączną kwotę – **1.162.912,03 zł**, średni miesięczny koszt tej pomocy na jedno dziecko wyniósł **772,19 zł**;
- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka (6 rodzin – 12 dzieci) – **12** na kwotę **11.200,00 zł**;
- jednorazowych związanych ze zdarzeniem losowym (9 rodzin) – **10** na kwotę **5.660,00 zł**;
- świadczeń na utrzymanie domu jednorodzinnego – **3** rodziny na kwotę **11.173,98 zł**;

- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzaniem niezbędnych remontów (7 rodzin) – **7** na kwotę **7.000,00 zł**

- jednorazowych dot. dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w rodzinie zastępczej (9 rodzin – 20 dzieci) – **20** na kwotę **6.000,00 zł**.

* W ciągu 2013 r. w **3 zawodowych** rodzinach zastępczych pełniących funkcję **pogotowia rodzinnego** przebywało ogółem **14 dzieci**. Spośród tych dzieci: **2** dzieci trafiło do adopcji, 4 dzieci umieszczono w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej, **1** dziecko wróciło do rodziny biologicznej, a pozostałe **7** dzieci nadal przebywa w pogotowiach rodzinnych. W **3 zawodowych wielodzietnych** rodzinach zastępczych przebywało **16 dzieci** (1 dziecko trafiło do adopcji), natomiast w **1** specjalistycznej zawodowej rodzinie zastępczej **4 dzieci** (1 dziecko trafiło do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej).

* Wydatki na **wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych** o charakterze pogotowia rodzinnego, zawodowych wielodzietnych rodzin zastępczych oraz specjalistycznej zgodne z umowami-zlecenia wynosiły w 2013 roku – **222.047,58 zł**. W 2013 r. zatrudniono w 3 zawodowych rodzinach zastępczych, w których przebywa powyżej 3 dzieci **osobę do pomocy w pracach gospodarskich** na podstawie umowy – zlecenia. Łącznie wydatki za wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla tych osób wyniosły **12.688,80 zł**.

* Centrum realizuje zadania w zakresie **egzekwowania odpłatności od rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej**. Wysokość odpłatności jest uzależniona od sytuacji socjalno-bytowej rodziców potwierdzonej wywiadem środowiskowym lub innymi dokumentami potwierdzającymi sytuację socjalno-bytową.

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/11/66/2012 z dnia 30 stycznia 2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Podstawą do ustalenia odpłatności bądź umorzenia w całości, bądź części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest ustalenie sytuacji rodzinnej, materialnej, dochodowej i zdrowotnej rodziny na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego lub dokumentów stwierdzających sytuację materialną, rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziny.

Na 2013 r. wszczęto **8** postępowań dotyczących spraw zgłoszonych w 2013 roku. osiem postępowań wygasło ze względu na usamodzielnienie dziecka lub powrót do rodziny naturalnej. Wszczęte i toczące się postępowania dotyczą wszystkich rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej, zarówno w rodzinach zastępczych, jak i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

f) zawieranie porozumień dot. dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu:

* Zgodnie z art. 191 ust. 1, pkt 1; ust. 4 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem w **rodzinie zastępczej**, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

W związku z tym Powiat Ciechanowski zawarł porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z następującymi 11 powiatami, z terenu których dzieci

postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie naszego powiatu: żuromiński – 1 dziecko, przasnyski – 3 dzieci, malborski – 2 dzieci, łosicki – 1 dziecko, mławski – 2 dzieci, pułtuski – 1 dziecko, miasto stołeczne Warszawa – 2 dzieci, bytomski – 1 dziecko, iławski – 2 dzieci, nowodworski – 1 dziecko, płoński – 1 dziecko.

Natomiast inne powiaty, na terenie których w rodzinach zastępczych postanowieniem Sądu zostały umieszczone dzieci z terenu naszego powiatu zawarły porozumienia w sprawie umieszczenia i wysokości wydatków z Powiatem Ciechanowskim. Takich powiatów było 8 i były one następujące: kutnowski – 1 dziecko, miasto stołeczne Warszawa – 1 dziecko, żyrardowski – 1 dziecko, miński – 1 dziecko, ostrowski – 4 dzieci, tucholski – 1 dziecko, mławski – 1 dziecko i nowodworski – 1 dziecko. Jedno dziecko jest dzieckiem cudzoziemskim (Ukraina);

* Podobnie, na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka **w placówce opiekuńczo-wychowawczej**. Określenie warunków pobytu dziecka oraz wysokość wydatków na opiekę i wychowanie następuje w drodze porozumienia między powiatami. W związku z powyższym powiaty zawarły porozumienia z Powiatem Ciechanowskim w sprawie umieszczenia naszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. Na dzień 31 grudnia 2013 r. **11** dzieci z powiatu ciechanowskiego przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów: Wioska Dziecięca Kraśnik – 6 dzieci, Wioska Dziecięca Biłgoraj – 4 dziecko oraz Dom Dziecka w Sieborowicach – 1 dziecko.

Jednocześnie Powiat Ciechanowski zawarł stosowne porozumienia z innymi powiatami dotyczące umieszczenia i ponoszenia odpłatności za dzieci z ich terenu w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie. Na dzień 31 grudnia 2013 r. były to powiaty: przasnyski – 1 dzieci oraz sierpecki – 3 dzieci.

3) w zakresie udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze, oraz placówki opiekuńczo-wychowawczych:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej**. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców, czy najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielnienia wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem.

W przypadku wychowanków z rodzin zastępczych opiekunem procesu usamodzielniania - zaakceptowanym przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - najczęściej jest jedno z rodziców zastępczych, natomiast usamodzielniani wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych najczęściej jako opiekuna wskazują wychowawcę z placówki, którą opuszczają lub pracownika socjalnego tut. Centrum.

* Procesem usamodzielniania w 2013 roku ogółem objęto **60** wychowanków z następujących placówek i rodzin zastępczych.

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków w 2013 r.

Forma pomocy	Placówka Socjalizacyjna Gołoczyszna	Wioska Dziecięca SOS W Biłgoraju	Rodziny zastępcze	Ogółem
Usamodzielnienia	4	-	7	11
Kontynuacja nauki	10	2	44	56
Pomoc rzeczowa	4	-	8	12

Procesem usamodzielnienia ogółem objętych było w 2013 roku **13** wychowanków z instytucjonalnej form pieczy zastępczej, z których 12 otrzymało świadczenia na kontynuowanie nauki. Wychowankowie placówek otrzymali łącznie **108 świadczeń na kwotę 76.134,84 zł.**

Procesem usamodzielnienia w omawianym okresie objętych było również **47 wychowanków z rodzin zastępczych**, w tym 7 wychowanków, którzy przebywają w innych powiatach. **44** wychowanków otrzymało łącznie **431 świadczeń** na kontynuowanie nauki na ogólną kwotę **211.168,22 zł.**; 7 wychowanków otrzymało pomoc jednorazową na usamodzielnienie na ogólną kwotę **29.661,00 zł** oraz 8 osób pomoc rzeczową na ogólną kwotę **16.550,55 zł.**

4. Zadania przewidziane ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

Art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych należące do kompetencji samorządów powiatowych - zadania dotyczą obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej. W powiecie ciechanowskim zadania z obszaru rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie, natomiast zadania z obszaru rehabilitacji społecznej są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Na realizację ww. zadań powiat ciechanowski otrzymuje środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej PFRON).

W lutym 2013 r. Zarząd PFRON, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywanych środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym, ustalił wysokość środków dla powiatu ciechanowskiego w kwocie: **1.104.373,00 zł., to jest o ponad 569 tys. mniej niż w 2012 roku.**

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/21/152/2013 z dnia 25 marca 2013 r. uchwaliła plan rzeczowo-finansowy zadań realizowanych przez powiat ciechanowski ze środków PFRON w 2013 r. Zgodnie z planem na zadania z **rehabilitacji zawodowej** przeznaczono kwotę w wysokości **200.000,00 zł.**, natomiast na zadania z **rehabilitacji społecznej** kwotę w wysokości **904.373,00 zł.**

a/ z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

* W powiecie ciechanowskim działa jeden **warsztat terapii zajęciowej**. Funkcjonuje on przy zakładzie pracy chronionej MUSI NOVUM Sp. z o.o. w Żyrardowie od połowy 1994 r. Warsztat ma siedzibę w Ciechanowie przy ul. Pułtuskiej 20 a. Działalność rehabilitacyjna warsztatu ujęta jest w programach rehabilitacyjnych i prowadzona w pięciu pracowniach: w dwóch pracowniach technik różnych, w pracowni rękodzieła artystycznego, w pracowni technicznej oraz w pracowni artystyczno-dziennikarskiej.

W warsztacie uczestniczy 30 osób, po 6 osób w każdej z pracowni. Uczestnicy to w większości mieszkańcy miasta Ciechanów – 21 osoby; 9 osób ze wsi. Pod względem niepełnosprawności: 17 osób posiada znaczny stopień oraz 13 osób stopień umiarkowany. Spośród uczestników: 20 to kobiety oraz 10 mężczyzn. Średnia wieku uczestników - ok. 31 lat.

Dla każdego uczestnika opracowany jest przez Radę Programową "Indywidualny Program Rehabilitacyjny", czyli uczestnicy mają indywidualnie określony zakres usprawniania i usamodzielniania w ramach rehabilitacji społecznej, psychicznej i zawodowej. Szczególny nacisk kładzie się na realizację takich zadań jak: ćwiczenie zaradności osobistej, rozwijanie samodzielności społecznej, rozwijanie umiejętności niezbędnych we współżyciu, współdziałaniu i pracy oraz kształtowanie umiejętności wykonywania czynności określonych poprzez formy terapii zajęciowej. Z uczestnikami zajęć pracują oprócz terapeuty również psycholog oraz fizjoterapeuta.

Osoby niepełnosprawne uczestniczą w różnych formach rehabilitacji społecznej, wycieczkach, imprezach kulturalnych i okolicznościowych, spotkaniach towarzyskich. Te formy terapii ułatwia posiadanie przez warsztat własnego samochodu specjalistycznego. Dzięki niemu 10 osób dowożonych jest codziennie na zajęcia terapeutyczne, w tym 8 osób to mieszkańcy terenów wiejskich naszego powiatu.

Działalność WTZ w 2013 roku współfinansowana była ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90%) i budżetu powiatu (10%). Preliminarz na 2013 r. ustalono w wysokości **493.200,- zł.** , PFRON przekazał kwotę **443.880,- zł.**, a powiat **49.320,- zł.**

Zgodnie z podpisaną w dniu 09 kwietnia 2013 r. umową pomiędzy MUSI NOVUM Sp. z o.o., a Powiatem środki przekazywane są w transzach po udokumentowaniu poniesionych wydatków określonych w umowie (energia, czynsz, woda, ogrzewanie eksploatacja samochodu). Rozliczenie środków PFRON odbywa się w okresach kwartalnych, warunkuje ono przekazanie zaliczki na kolejny okres. Warsztat uzyskuje również dodatkowe środki ze sprzedaży wykonanych prac. Przeznaczone są one na integrację społeczną.

* W 2013 r. dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych nie było realizowane ze względu na ograniczone środki PFRON.

* dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów a realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako zadanie własne powiatu.

Dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych mieszkańców powiatu cieszy się dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/21/152/2013 z dnia 25 marca 2013 r. określiła limit środków na to zadanie w wysokości **255.000,00 zł dla dorosłych i 40.493,00 zł dla dzieci.**

Realizacja tej formy pomocy rozpoczęła się już pierwszym kwartale 2013 r. Prowadzone były także działania informujące środowisko osób niepełnosprawnych o wymogach uzyskania pomocy w tej formie, o tym kto może być adresatem, o warunkach, jakie powinni spełniać adresaci. W tym okresie stwierdzało się bardzo duże zainteresowanie wśród niepełnosprawnych tą formą pomocy. W tej sprawie do Centrum zgłaszało się wiele osób, codziennie rejestrowano liczne rozmowy telefoniczne.

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od stycznia do 31 grudnia 2013 r. wpłynęło **1.193 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.**

Wnioskodawcy według miejsca zamieszkania

Miejsce zamieszkania	mi g* Ciechanów	mi g Głinojeck	śd Gołymin	śd Grudusk	śd Ojrzeń	śd Opinogóra	śd Regimin	śd Sońsk	Razem**
Liczba osób dorosłych	344	20	11	19	18	18	17	32	479
Liczba dzieci	16	3	2	5	3	1	4	4	38
Razem:	360	23	13	24	21	19	21	36	517

* w tabeli uwzględniono razem miasto i gminę Ciechanów

** liczba wnioskodawców nie jest zgodna z liczbą złożonych wniosków, ponieważ 1 wnioskodawca może wielokrotnie ubiegać się o dofinansowanie.

Z zestawienia wynika, iż najwięcej osób zgłosiło się z miasta i gminy Ciechanów – 360 osób.

Dofinansowanie, podobnie jak w latach dotyczyło zakupu: pieluchomajtek i cewników – 962, aparatów słuchowych - 78, obuwia ortopedycznego - 44, aparatów i protez kończyn – 37, materacy przeciwodleżynowych – 25, wózków inwalidzkich - 20, balkoników i kul do chodzenia – 25, protez piersi – 37, szkieł okularowych – 6, peruk – 8, pionizatorów – 7 i innych. W 2013 r. wypłacono ze środków PFRON dofinansowanie w wysokości 277.322,00 zł, z czego 224.253,00 zł dotyczyło 445 osób dorosłych, natomiast kwota 53.070,00 to wsparcie dla 34 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu powiatu ciechanowskiego.

* Sprzęt rehabilitacyjny.

Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny odbywa się zgodnie z zasadami opracowanymi (w oparciu o przepisy prawa) przez PCPR i zatwierdzone przez Kierownika PCPR. Wnioski o dofinansowanie składają osoby niepełnosprawne, którym lekarz prowadzący zleci rehabilitację w domu, na określonym sprzęcie rehabilitacyjnym i uzasadnią celowość zakupu urządzenia. Maksymalna kwota dofinansowania wynosi 60% wartości sprzętu. Wnioskodawca musi więc posiadać 40% własnych środków. W 2013 r. udzielono dofinansowań **10 osobom** przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę **18.143,00 zł.**

* Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski o dofinansowanie barier w każdym czasie. Wnioski dot. **likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się** rozpatrywane są przez Komisję ds. opiniowania wniosków. Opiniowanie wniosków dot. likwidacji barier architektonicznych przez Komisję jest poprzedzone procedurami przygotowawczymi, przeprowadzonymi przez pracownika PCPR z udziałem inspektora ds. budowlanych Starostwa Powiatowego. Należą do nich: skompletowanie wniosku, wizja lokalna i ocena pod kątem warunków mieszkaniowych i zasadności wniosku w kontekście schorzenia i wynikających utrudnień w funkcjonowaniu. Po akceptacji wniosków przez Komisję dokonuje się weryfikacji kosztorysów ofertowych w oparciu o obmiary i przygotowuje umowę.

W 2013 r. odbyło się jedno posiedzenie Komisji ds. opiniowania wniosków o udzielenie dofinansowania osobom fizycznym na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się ze środków PFRON. Na posiedzeniu w kwietniu 2013 r. zaopiniowano 25 wnioski, które wpłynęły do tego czasu.

W zakresie barier architektonicznych zaopiniowano 11 wniosków od osób dorosłych oraz jeden dot. dziecka niepełnosprawnego. Pozytywnie zaopiniowano **6** wniosków dotyczących pomocy dla 5 osób poruszających się na wózkach inwalidzkich i 1 osoby poruszającej się przy pomocy dwóch kul łokciowych i dla 1 dziecka niepełnosprawnego.

W 2013 roku w ramach likwidacji barier udzielono pomocy na łączną kwotę **130.879,00 zł dla: 22 dorosłych osób niepełnosprawnych na kwotę 98.119,00 zł** oraz **dla 5 dzieci na kwotę 32.760,00 zł**. Zawarto 27 i rozliczono 26 umów dot.:

- barier architektonicznych – 7 umów (otwory drzwiowe, podłogi, pomieszczenia sanitarne – łazienki, wybudowano dwa podjazdy);
- barier technicznych – 13 umów (łóżka rehabilitacyjne, stolik przyłóżkowy, krzesło sanitarne, szyny aluminiowe do wózka inwalidzkiego, poręcze i uchwyty mocowane w mieszkaniach osób niepełnosprawnych);
- w komunikowaniu się – 7 umów (radiomagnetofony, telefony z oprogramowaniem głosnomówiącym dla osób niewidomych i komputery stacjonarne i przenośne).

Wśród zrealizowanych umów znajduje się 10 umów zawartych z mieszkańcami wsi na łączną kwotę 47.058,00 zł.

* Dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacja i turystyki dla osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

O dofinansowanie w tym zakresie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres, co najmniej 2 lat. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W 2013 r. zawarto **5 umów** na dofinansowanie sportu, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Łącznie na ten cel wydano **34.120,00 zł**. Z tej kwoty otrzymały: Towarzystwo Walki z Kalectwem - 13.200,00 zł; Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – 2.945,00 zł; Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – 8.231,00 zł; Polski Związek Niewidomych – 4.594,00 zł; Ciechanowskie Stowarzyszenie Amazonka – 5.150,00 zł.

Dzięki wsparciu organizacji pozarządowych w różnych imprezach turystyczno-rekreacyjnych wzięło udział **154 osób** (dzieci niepełnosprawne, dorosłe osoby niepełnosprawne, uprawnieni opiekunowie), w tym 42 osoby to mieszkańcy wsi i 11 dzieci niepełnosprawnych.

Do końca listopada 2013 r. od 3 organizacji pozarządowych wpłynęło 3 wnioski na dofinansowanie z tego tytułu. Wszystkie spełniają kryteria udzielenia dofinansowania. Decyzje o udzieleniu pomocy wnioskodawcom zostaną podjęte dopiero po zatwierdzeniu planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2014 r.

* Zapatrzenie w **sprzęt rehabilitacyjny osobom prawnym** i jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej. W 2013 r. nie realizowano tego zadania, ze względu na brak zainteresowania uprawnionych podmiotów i jednostek.

* PCPR ściśle współpracuje i obsługuje od strony technicznej **Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych**. W siedzibie PCPR odbywają się posiedzenia Rady, w których uczestniczą pracownicy Centrum. W 2013 roku tut. Centrum obsługiwało 4 posiedzenia Rady. W marcu 2013 r. Rada zaopiniowała plan rzeczowo-finansowy środków PFRON na 2013 rok oraz wydała opinię do powiatowego projektu w ramach Programu Wyrównywania Różnic między Regionami II. W październiku i grudniu 2013 r. opiniowano zmiany do planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2013 rok oraz projekt budżetu Powiatu Ciechanowskiego na 2014 rok, pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych z powiatu ciechanowskiego.

Powiatowe rady są organami opiniodawczo-doradczymi. Do zakresu ich działania należą: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

b) realizacja innych działań finansowanych ze środków PFRON

* PCPR sporządza kwartalne i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań powiatu z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON. Sprawozdanie to obejmuje to obejmuje również rehabilitację zawodową realizowaną przez PUP w Ciechanowie.

* Tut. Centrum występuje także do Wydziału Finansowego PFRON z wnioskami o przekazanie środków finansowych na bieżącą realizację zadań powiatu. Dokonuje płatności ze środków PFRON z tytułu zobowiązań w stosunku do beneficjentów rehabilitacji zawodowej wg dyspozycji pisemnych Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie.

*** Realizacja Programu pilotażowego Aktywny Samorząd.**

W dniu 25 kwietnia 2013 r. zawarto umowę między PFRON, a Powiatem Ciechanowskim na realizację programu pilotażowego **AKTYWNY SAMORZĄD**. W roli realizatora umowy w powiecie ciechanowskim występuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie. Dzięki programowi udało się pozyskać kwotę 174.228,00 zł na realizację objętych nim zadań. Wykorzystano natomiast kwotę 172.455,80 zł. Program był realizowany w dwóch modułach: Program był realizowany w dwóch modułach: Moduł I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową i Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W ramach poszczególnych modułów programu adresaci programu mogli uzyskać dofinansowanie do:

MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.**Obszar A – likwidacja bariery transportowej****Zadanie 1: zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu***Maks. kwota dofinansowania: 5.000,00 zł*

Udział własny: 15%

Adresaci: stopień znaczny lub umiarkowany lub orzeczenie o niepełnosprawności, wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, dysfunkcja narządu ruchu.**Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B***Maks. kwota dofinansowania:*

Kurs/egzaminy – 1.500,00 zł

Pozostałe koszty – 600,00 zł

Udział własny: 25%

Adresaci: stopień znaczny lub umiarkowany, wiek aktywności zawodowej, dysfunkcja narządu ruchu.**Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa społeczeństwie informacyjnym****Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania***Maks. kwota dofinansowania:*

- dla osoby niewidomej – 30.000,00 zł, w tym na urządzenie brajlowskie – 20.000,00 zł,
- dla osoby z dysfunkcją narządu wzroku – 10.000,00 zł,
- dla osób z dysfunkcją obu kończyn górnych i pozostali adresaci – 5.000,00 zł.

Udział własny: 10%

Adresaci: stopień znaczny lub orzeczenie o niepełnosprawności, wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku.**Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania***Maks. kwota dofinansowania:*

- dla osoby głuchoniemej – 4.000,00 zł,
- dla pozostałych – 2.000,00 zł.

Udział własny: nie wymagany

Adresaci: stopień znaczny lub orzeczenie o niepełnosprawności, wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku.**Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu****Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym***Maks. kwota dofinansowania:*

7.000,00 zł, opinia eksperta 20.000,00 zł

Udział własny: 10%

Adresaci: stopień znaczny lub orzeczenie o niepełnosprawności, wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, dysfunkcja uniemożliwiająca samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym.**Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym***Maks. kwota dofinansowania:*

2.000,00 zł

Udział własny: nie wymagany

Adresaci: stopień znaczny lub orzeczenie o niepełnosprawności.

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny po amputacji, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (III i IV poziom jakości protez) wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym

Maks. kwota dofinansowania:

- w zakresie reki – 9.000,00 zł,
- przedramienia – 20.000,00 zł,
- ramienia i wyluszczenia w stawie barkowym – 26.000,00 zł,
- na poziomie podudzia – 14.000,00 zł,
- na wysokości uda – 20.000,00 zł,
- uda i wyluszczenia w stawie biodrowym – 25.000,00 zł.

Udział własny: 10%

Adresaci: stopień niepełnosprawności, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego, potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie.

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny

Maks. kwota dofinansowania:

30% kwot, o których mowa wyżej

Udział własny: 10%

Adresaci: stopień niepełnosprawności, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego, potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej

Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym

Maks. kwota dofinansowania: 200,00 zł miesięcznie, jednak nie więcej niż 2.200,00 zł w ciągu roku

Udział własny: 15%

Adresaci: stopień znaczny lub umiarkowany, aktywność zawodowa, pełnienie roli opiekuna prawnego dziecka

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Maks. kwota dofinansowania kosztów dotyczących każdego półrocza 2013 roku wynosiło:

- 1) dla opłaty za naukę (czesne) – 3.000,00 zł,
- 2) dla dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – 3.000,00 zł,
- 3) dla dodatku na pokrycie kosztów kształcenia:
  - a) w przypadku osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 800,00 zł,
  - b) w przypadku osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 500,00 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zgodnie z wymogami PFRON opracowało dokument pn. Zasady przyznawania dofinansowania w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd” w 2013 roku w powiecie ciechanowskim. Dokument określił również punktową skalę oceny merytorycznej wniosków, druki wniosków, wkładek do wniosków dotyczących poszczególnych obszarów pomocy i rodzaje załączników. Zasady można znaleźć na stronie internetowej Centrum: www.pcpr.ciechanow.pl w zakładce **aktywny samorząd** jak również na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ciechanowie. Druki wniosków wraz z wkładkami i

załącznikami można było otrzymać również w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, ul. 17 Stycznia 7, pok. 101.

W 2013 r. wpłynęło 57 wniosków od osób niepełnosprawnych o uzyskanie pomocy w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”.

Na I Moduł złożono 27 wniosków, na II Moduł – 30 wniosków.

W ramach Modułu I – 6 wniosków oceniono negatywnie pod względem formalnym, zawarto 13 umów, a 6 wniosków pozytywnie zweryfikowanych nie zakwalifikowano do realizacji ze względu na niedobór środków finansowych. W ramach Modułu II zawarto 30 umów. Wszystkie zawarte umowy (43) zostały zrealizowane.

W ramach Modułu I – środki inwestycyjne – zawarto 12 umów cywilno-prawnych na udzielenie przedmiotowego dofinansowania ze środków PFRON:

- 1 umowę: obszar A zadanie Nr 1 na dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu. Pomoc w wysokości: 1.870,00 zł;
- 4 umowy: obszar B zadanie Nr 1 na dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego, jego elementów oraz oprogramowania. Pomoc w wysokości: 25.736,80 zł;
- 4 umowy: obszar C zadanie Nr 1 na dofinansowanie zakupu wózka elektrycznego dostosowanego do indywidualnych wymogów zdrowotnych wnioskodawcy. Pomoc w wysokości: 56.015,00 zł;
- 1 umowę: obszar C zadanie Nr 2 dofinansowanie utrzymania sprawności technicznej do posiadanego wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym. Pomoc w wysokości : 980,00 zł;
- 2 umowy: obszar C zadanie Nr 3 dofinansowanie zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne. Pomoc w wysokości: 36.900,00 zł.

W ramach Modułu I – środki bieżące, Obszar D – opłata za pobyt dziecka w przedszkolu – zawarto 1 umowę. Wyplacona pomoc to kwota: 785,00 zł.

Łącznie w ramach Modułu I udzielono wsparcia 13 osobom niepełnosprawnym.

Moduł II dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym liczy 21 beneficjentów.

Udzielona beneficjentom pomoc stanowi kwotę 50.169,00 zł.

Program pilotażowy „Aktywny Samorząd” w 2013 roku w powiecie ciechanowskim liczył 33 beneficjentów (1 osoba jest beneficjentem jednocześnie Modułu I i II).

* Realizacja **Programu wyrównywania różnic między regionami II**

W 2013 roku Powiat Ciechanowski został zakwalifikowany do uczestnictwa w „Programie wyrównywania różnic między regionami II”.

Dzięki złożonemu projektowi 20 grudnia 2013 r. PFRON zawarł umowę z Powiatem Ciechanowskim o dofinansowanie projektu w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II” Obszar B. Przedmiotem umowy jest dofinansowanie montażu i zakupu windy przyściennej zewnętrznej przy budynku Starostwa Powiatowego w kwocie 23.617,21 zł z terminem rozliczenia na dzień 31 lipca 2014 r.

5. Realizacja projektów unijnych.

Rok 2013 jest **szóstym**, w którym jest realizowany Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie”.

Celem Projektu jest integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych i usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki, tj. placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, pozostających bez zatrudnienia, lub zagrożonych utratą pracy - będących w wieku aktywności zawodowej i korzystających z pomocy Centrum oraz młodzieży w wieku 15-25 lat, przebywającej w pieczy zastępczej.

Całkowity koszt projektu w 2013 roku to kwota **729.343,89 złotych**, w tym: środki w kwocie: **652.765,71 złotych** pochodzą z Unii Europejskiej oraz z dotacji celowej Budżet Państwa, natomiast kwota **76.578,18 złotych** (tj. 10,5% wartości projektu) to środki własne samorządu terytorialnego.

Projekt realizowany był w okresie **01.01.2013 r. – 31.12.2013 r.**

W Projekcie w 2013 roku uczestniczyło **50 osób**, w tym:

- **30 osób niepełnosprawnych** w wieku 18-64 lat,
- **10 usamodzielnianych wychowanków** pieczy zastępczej w wieku 18-25 lat,
- **10 osób – młodzieży** przebywającej w rodzinach zastępczych w wieku 15-25 lat.

W 2012 r. **30 osób niepełnosprawnych** - uczestników Projektu odbyło – zgodnie z Programem integracji społecznej i zawodowej – indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, który opracował dla każdej osoby diagnozę potrzeb oraz podejmował pracę nad zniewelowaniem deficytów w zakresie poruszania się po rynku pracy; szkolenia i kursy zawodowe zgodnie z ww. diagnozą i potrzebami rynku pracy, spotkania samopomocowe, wyjazdowe szkolenie integracyjno – kulturalno – rozwojowe obejmujące warsztaty z psychologiem oraz szkolenie z zakresu podstaw technik fotografii oraz uczestniczyło w zespole ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo.

Jednocześnie **10 usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki** było objętych pracą socjalną oraz odbyło - zgodnie z aneksami do indywidualnych programów usamodzielnienia – indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, który opracował dla każdej osoby diagnozę potrzeb oraz podejmował pracę nad zniewelowaniem deficytów w zakresie poruszania się po rynku pracy, szkolenia i kursy zawodowe zgodnie z ww. diagnozą i potrzebami rynku pracy, uczestniczyło w wyjazdowym szkoleniu integracyjno-kulturalno-rozwojowym, obejmującym zajęcia z psychologiem oraz szkolenie z zakresu cyfrowej obróbki zdjęć. Sfinansowano im także koszty nauki na poziomie gimnazjalnym i policealnym.

Dla **10 osób – młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej** w ramach umowy z wychowankiem i jego opiekunem – odbyło indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, który opracował dla każdej osoby diagnozę potrzeb oraz podejmował pracę nad zniewelowaniem deficytów w zakresie poruszania się po rynku pracy, szkolenia i kursy zawodowe zgodnie z ww. diagnozą i potrzebami rynku pracy, uczestniczyło w wyjazdowym szkoleniu integracyjno-kulturalno-rozwojowym obejmującym zajęcia z psychologiem oraz szkolenie z zakresu podstaw technik fotografii.

W ramach Projektu w 2013 r. realizowano również **działania środowiskowe**, tj.: festyn integracyjno-kulturalno-rekreacyjny dla 200 osób niepełnosprawnych i ich otoczenia w Niestumiu, zorganizowano piknik dla dzieci i młodzieży przebywającej w rodzinach

zastępczych oraz ich otoczenia dla 150 osób. W ramach edukacji obywatelskiej uruchomiono w okresie maj-grudzień Punkt Konsultacji Specjalistycznej dla uczestników Projektu oraz ich otoczenia, w którym bezpłatnych porad udzielali: psycholog i prawnik oraz prowadził terapię rodzinną terapeuta.

Na zakończenie Projektu odbyła się konferencja podsumowująca realizację projektu w 2013 r. mająca charakter informacyjno – promocyjny.

6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie w 2013 r. wykonywał zadania wyłącznie na obszarze powiatu ciechanowskiego. Do kompetencji struktury orzeczniczej, jaką jest Zespół należy:

- orzekanie o stopniu niepełnosprawności do celów związanych:

- ze szkoleniem i zatrudnieniem osób niepełnosprawnych;
- zatrudnieniem w zakładzie aktywizacji zawodowej;
- uczestnictwem w warsztacie terapii zajęciowej; koniecznością zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie;
- prawem do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się: korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe i inne placówki;
- z uzyskaniem zasiłku stałego,
- z uzyskaniem zasiłku i świadczenia pielęgnacyjnego;
- korzystaniem z karty parkingowej;
- prawem do zamieszkiwania w odrębnym pokoju;
- korzystaniem z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- orzekanie o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia do celów:

- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym;
- uzyskania ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.

1) orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia oraz orzekanie o niepełnosprawności dzieci odbywa się na posiedzeniach składów orzekających. Posiedzenia składów odbywają się w jednym miejscu i czasie tak, aby uniknąć wielokrotnego wzywania osoby niepełnosprawnej na poszczególne badania.

Przewodniczącym składu orzekającego jest zawsze lekarz, powołany do Zespołu przez Starostę, o specjalności stosownej do rodzaju schorzenia osoby badanej

Członkami Zespołu są lekarze następujących specjalności:

- specjalista chorób wewnętrznych,
- specjalista reumatolog,
- pediatra,
- specjalista ortopeda traumatolog,
- psychiatra,
- okulista,
- neurolog,
- otolaryngolog – specjalista foniatra.

W posiedzeniu Zespołu biorą również udział powołani przez Starostę następujący członkowie składów orzekających:

- psycholog,
- pedagog,
- pracownik socjalny,
- doradca zawodowy.

Ich udział w posiedzeniach uzależniony jest od:

- celu, w jakim wniosek został złożony,
- charakteru naruszenia sprawności organizmu,
- wieku dziecka, którego rodzic występuje o uznanie za osobę niepełnosprawną lub osoby dorosłej ubiegającej się o stopień niepełnosprawności.

W 2013 roku wpłynęło do Zespołu łącznie 1.422 wniosków, które dotyczyły:

- wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia) - **960 wniosków;**
- wydania orzeczenia o niepełnosprawności dziecka (dla dzieci do 16 roku życia) - **177 wniosków;**
- wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej (dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych) - **285 wniosków**

Należy zaznaczyć, że we wszystkich w/w sprawach osoby zainteresowane *osobiście* pobierały druki właściwych wniosków, uzyskując przy tym szeroką informację, także *osobiście* składały wnioski w Zespole, a następnie – z uwagi na wysoki koszt przesyłek pocztowych – również niemal wszyscy osobiście odbierali wszelką korespondencję dotyczącą ich sprawy, np.: pisma w sprawie uzupełnienia braków formalnych, uzupełnienia dokumentacji medycznej, zawiadomienia o terminie posiedzenia składu orzekającego, wydane orzeczenia, legitymacje osób niepełnosprawnych i inne (np. pobieranie druków wniosków).

Pomimo bardzo dużej ilości wniosków w różnych - jak wyżej widać sprawach - są one załatwiane na bieżąco, w terminie przewidzianym w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje cel i przyczynę dla jakich składano wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności w sprawach dzieci do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia.

**Liczba i cel przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia
o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności w 2013 r.**

Lp.	Cele złożenia wniosku	Liczba wniosków Narastająco	Udział %
1.	2.	3.	4.
1.	Odpowiednie zatrudnienie	132	13,8
2.	Szkolenie	0	0,0
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	3	0,3
4.	Konieczności zaopatrzenie w przedm. ortoped. i środki pomoc.	130	13,5
5.	Korzystania z systemu środowisk. wsparcia w samodz. egz.	132	13,8
6.	Zasiłek stały	200	20,8
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	143	14,9
8.	Korzystanie z karty parkingowej	164	17,1
9.	Inne cele – ulgi i uprawnienia wynikające z odrębnych przepisów, w tym świadczenie pielęgnacyjne	56	5,8
	Razem dorośli powyżej 16 r. ż.	960	100

1.	2.	3.	4.
1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla dzieci do 16 r. ż.	126	71,6
2.	Świadczenie pielęgnacyjne z tyt. opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	49	27,8
3.	Inne (zaopatrzenie ortoped. dla dzieci do 16 r. ż.. karta parkingowa)	1	0,6
	Razem dzieci do 16 r. ż.	176	100

Omawiając powyższe dane statystyczne można stwierdzić, iż wnioski o wydanie orzeczenia o **stopniu** niepełnosprawności składane były głównie **dla celów:**

- korzystania z zasiłku pielęgnacyjnego (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 143 osób – 14,9%,
- uzyskania karty parkingowej – 164 osoby – 17,1%,
- korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (w tym świadczenie pielęgnacyjne) – 56 osób – 5,8%,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki) – 132 osoby – 13,8%,
- zatrudnienia – 132 osoby – 13,8%.
- uzyskania zasiłku stałego – 200 osób - 20,8%.

Natomiast w niewielkim stopniu dla:

- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 130 osób – 13,5%,
- uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej – 3 osoby – 0,3%.

Wnioski o wydanie orzeczenia o **niepełnosprawności dziecka** składane były głównie **w celu** uzyskania:

- zasiłku pielęgnacyjnego – 127 osób – 71,8%;
- mniejszy procent - 49 osób – 27,7% - dot. ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne;
- inne cele (np. uzyskanie karty parkingowej) - 1- 0,5%.

Orzekanie o niepełnosprawności dzieci oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia.

Powiatowy Zespół wydaje orzeczenia:

- **o stopniu niepełnosprawności** (dla osób powyżej 16 roku życia) na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo za ich zgodą – instytucji pomocy społecznej;
- **o niepełnosprawności** dzieci do 16 roku życia.

W celu orzeczenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności odbyło się **90 posiedzeń** składów orzekających, na których rozpatrzono **w 2013 roku 1.166 wniosków** wydając **łącznie 1160 orzeczeń**, z tego:

1. osobom dorosłym po 16 roku życia – 990 orzeczenia w tym:

- **908** orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności (91,7%),
- **60** orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (6,1 %),
- **22** orzeczeń odmawiających wydania orzeczenia z uwagi na fakt, że wnioskodawca posiadał orzeczenie określające stopień niepełnosprawności, a nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające wydanie nowego orzeczenia (2,2%);

2. dzieciom do ukończenia 16 roku życia – 176 orzeczeń, w tym:

- **150** orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (85,2%),
- **26** orzeczeń o nie zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (14,8%).

Reasumując – łącznie w 2013 r. wydano 1166 orzeczeń: 990 osobom dorosłym po 16 roku życia i 176 dzieciom.

Liczba wydanych orzeczeń według stopni niepełnosprawności.

Udział ilościowy i procentowy poszczególnych stopni niepełnosprawności wśród **803** orzeczeń zaliczających do stopni niepełnosprawności (dotyczy osób po 16 roku życia) przedstawia się następująco:

- orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności – 331 = 36,5%;
- orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 374 = 41,2%;
- orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – 203 = 22,3%.

W wydanych przez Zespól orzeczeniach o uzyskanym stopniu niepełnosprawności przeważa **umiarkowany** stopień niepełnosprawności, a co za tym idzie – najliczniejszą grupę **41,2%** stanowią osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolne do pracy albo zdolne do pracy w warunkach pracy chronionej lub na stanowisku przystosowanym do potrzeb osoby niepełnosprawnej, wymagające czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu funkcjonowania.

Natomiast **36,5%** to osoby, którym orzeczono **lekki** stopień niepełnosprawności. Są to osoby o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

22,3% wnioskodawców uzyskało **znaczny** stopień niepełnosprawności. Oznacza to osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację. Jednakże zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy nie zapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska do potrzeb osoby niepełnosprawnej (art. 4, ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721).

Analizując **orzekanie o niepełnosprawności dzieci** należy zwrócić uwagę na fakt, iż wprawdzie wśród wydanych **176** orzeczeń - **150** (85,2%) dzieci **zostało uznanych za niepełnosprawne**, jednakże **26 dzieci** (14,8%) **nie spełniało kryteriów** określonych w obowiązujących przepisach. W związku z tym nie zostały zaliczone do osób niepełnosprawnych, co skutkuje faktem nie otrzymaniem zasiłku pielęgnacyjnego, a także niemożnością skorzystania z uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej.

Od wydanych przez Powiatowy Zespól w 2013 roku **1166 orzeczeń** łącznie – dla dorosłych i dzieci **złożono 82 odwołania** (7,0%) do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie. Ostateczny sposób załatwienia wszystkich odwołań nie jest nam znany z uwagi na fakt, że do chwili obecnej tut. Zespól nie otrzymał zwrotu wszystkich akt spraw z Wojewódzkiego Zespołu w Warszawie, głównie z powodu wydłużonej procedury przy dalszym składaniu odwołań do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże z dotychczasowej praktyki wynika, iż ilość uchylonych orzeczeń jest znikoma.

2) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Przewodniczący Zespołu z upoważnienia Starosty wydaje legitymację osoby niepełnosprawnej wnioskodawcom, którzy posiadają prawomocne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia) lub niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia) oraz orzeczenia innych organów orzekających, określonych odpowiednimi przepisami ustawy.

W 2013 roku do Zespołu wpłynęły **285 wniosków** o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydano **285 legitymacji**, w tym: **86** – dla dzieci oraz **199** osobom dorosłym.

3) podsumowanie

Działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poprzez swoje zadania realizuje w pewnym stopniu szeroko pojętą rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, zmierzającą do kompleksowego rozwiązywania ich problemów zarówno w zakresie odpowiedniego szkolenia, zatrudnienia – z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych, uczestnictwa w terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki, korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej oraz z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów. Natomiast orzeczenia o niepełnosprawności dzieci są podstawą do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, także ulg i uprawnień związanych z uznaną niepełnosprawnością, stosownie do aktualnie obowiązujących przepisów.

Uprawnienia, z których najczęściej korzystają osoby niepełnosprawne to:

- uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekuna osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności,
- uzyskanie zasiłku stałego z pomocy społecznej,
- udział w turnusach rehabilitacyjnych,
- korzystanie z dofinansowania w zakupie zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych,
- korzystanie z dofinansowania w usuwaniu barier architektonicznych, technicznych i barier w komunikowaniu się,
- uzyskanie ulgi w odliczaniu kosztów leków oraz ulgi rehabilitacyjnej,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP oraz komunikacji miejskiej przez osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności oraz ich opiekunów,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP oraz komunikacji miejskiej przez dzieci i uczącą się młodzież niepełnosprawną, bez względu na stopień, na określonych trasach: ze szkoły do miejsca zamieszkania i z miejsca zamieszkania do szkoły oraz na leczenie czy rehabilitację i z powrotem (niezbędne jest udokumentowanie terminu wizyty),
- uzyskanie karty parkingowej, pozwalającej na nie stosowanie się do niektórych znaków drogowych oraz korzystania z miejsc parkingowych przeznaczonych dla inwalidów.

Tak więc orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dają możliwość osobom zainteresowanym korzystania z różnych form wsparcia w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społeczno-zawodowych.

**Opracowali: Kierownik i pracownicy PCPR
oraz Przewodnicząca Zespołu**

**WYKAZ POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA TERENIE POWIATU CIECHANOWSKIEGO**

1. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
2. Rozwijanie i organizowanie rodzinnych form pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
3. Podejmowanie działań w kierunku utworzenia mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.
4. Podejmowanie działań w kierunku utworzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
5. Realizowanie programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ciechanów, luty 2014 r.